

BISKOPPEN OVER KØBENHAVNS STIFT

Nørregade 11 · 1165 København K · Telefon 33 47 65 00 · E-mail: kmkbh@km.dk

Forsvarsudvalget
FOU alm. del - Bilag 12,
UPN FT-del - Bilag 8,
URU alm. del - Bilag 14,
Offentligt

Den 9. oktober 2007
Dok.nr. 100191 amh

Til formændene for Udenrigspolitisk Nævn, Udenrigsudvalget og Forsvarsudvalget

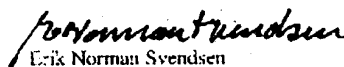
Tak fordi I gjorde det muligt for den irakiske delegation, der besøgte Danmark i slutningen af august, at få lejlighed til at møde medlemmer af Folketinget – og tak til de udvalgsmedlemmer, der deltog i mødet, som gav en frugtbar drøftelse af den aktuelle situation i Irak.

Delegationen var inviteret af Københavns Stiftsudvalg for Etniske Minoriteter, og vi er i stiftsudvalget meget tilfredse med besøgets forløb og tror, at det har været udbytterigt for begge parter. Fra dansk side har vi fået større indblik i den proces, der foregår for at skabe fred og forsoning i Irak gennem dialog med religiøse ledere. Modsat har de fået kendskab til den demokratiske udvikling i Danmark fra Grundloven i 1849 og frem til i dag.

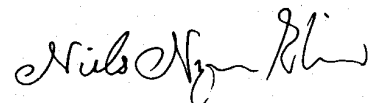
Vi sender her en rapport, der er udarbejdet med omtale af de forskellige programpunkter, delegationen deltog i under besøget. Herunder også referater af besøgets omtale i danske medier.

Rapporten findes også (PDF-fil) på hjemmesiden www.skribent.net/irakbesog

Med venlig hilsen
på stiftsudvalgets vegne

Erik Norman Svendsen

Biskop over Københavns stift

Niels Nymann Eriksen

Iraks fremtid - er fred en mulighed?

Besøg af irakisk delegation i Danmark
27.-31. august 2007

”Hvem er min fjende?
Det menneske, hvis historie
jeg endnu ikke har hørt”

(“Longfellow”, citeret af Canon Andrew White)

Arrangeret af Københavns Stiftsudvalg for Etniske Minoriteter
med støtte fra Danida Fellowship Centre

Indhold

Indledning	3
Delegationens sammensætning	4
Program for delegationen	5
Resumé af programpunkter	
Velkomstmiddag hos Danmission	6
Besøg på Institut for Menneskerettigheder	8
Middag hos Margit og Erik Norman Svendsen i Københavns Bispegård	10
Foredrag på Grundtvigs Højskole	12
Besøg hos irakiske asylansøgere i Center Sandholm	13
Gudstjeneste og møde i Apostelkirken	14
Møde hos Dansk Flygtningehjælp	15
Fællesmøde på Christiansborg med medlemmer af Folketingets Udenrigsudvalg, Udenrigspolitisk Nævn og Forsvarsudvalget	16
Møde i Udenrigsministeriet med udenrigsminister Per Stig Møller	17
Høring i Landstingssalen på Christiansborg	18
Debatmøde i Politikens Hus	21
Møde med folketingsmedlem Naser Khader, Ny Alliance	23
Besøg i Mødestedet	24
PR og presseomtale	25
Sammenfatning	29

Indledning

I dagene 27.-31. august 2007 besøgte en irakisk delegation med den anglikanske præst Andrew White i spidsen Danmark for at deltage i møder med danske politikere, offentlige møder og andre arrangementer i Danmark.

Delegationen var inviteret af Københavns Stiftsudvalg for Etniske Minoriteter, og besøget fandt sted med økonomisk støtte af Danida Fellowship Centre under Udenrigsministeriet.

Gennem kontakten med irakiske asylansøgere er stiftsudvalget kommet i kontakt med Canon Andrew White, der er anglikansk præst ved St. George's Church i Bagdad. Hans arbejde i Irak begyndte i 1999, og han er siden blevet stærkt involveret i arbejdet med at skabe fred og forsoning i landet. Allerede før Hussein-styrets fald havde han fået talrige kontakter til såvel religiøse som politiske ledere i Irak. Disse bestræbelser førte til oprettelse af stiftelsen "Foundation for Relief and Reconciliation in the Middle East" (FRRME), som i juni 2007 holdt en konference i Bagdad, hvor der deltog 70 religiøse ledere fra forskellige religioner og trossamfund. Den blev fulgt op af en ny konference i august i Kairo, hvor nogle af de religiøse topledere mødtes og underskrev en erklæring, hvor de forpligter sig til hurtigst muligt at indlede en proces, hvor religiøse ledere på højeste niveau mødes for at finde løsninger, der kan fremme en fredelig udvikling og bringe den terroristiske vold til ophør.

Det var i umiddelbar forlængelse af konferencen i Kairo, at Canon Andrew White kom til Danmark sammen med en gruppe irakiske politikere.

Delegationen blev inviteret, fordi Københavns Stiftsudvalg for Etniske Minoriteter finder det vigtigt at støtte de kræfter i Irak, som arbejder for at fremme forsoning og fred mellem de forskellige religiøse grupperinger i landet.

Målet med besøget var for det første at give danske offentlighed et førstehånds indtryk af de forsoningsbestræbelser, der foregår i Irak – dels ved møder med danske politikere, dels ved offentlige arrangementer. For det andet at give den irakiske delegation indblik i, hvordan der demokratiske udvikling af det danske samfund er foregået frem til i dag – f.eks. ved besøg og foredrag på Grundtvigs Højskole og besøg på Institut for Menneskerettigheder. For det tredje at drøfte, hvordan stiftsudvalget kan bidrage til at fremme en fredelig udvikling i Irak.

Denne rapport indeholder en præsentation af den irakiske delegation. Dernæst følger en gennemgang af programmet for besøget, hvor der lægges vægt på, hvad delegationens medlemmer har sagt undervejs. Derefter bringes resuméer af den presseomtale, besøget fik, og afslutningsvis en kort sammenfatning af besøgets hovedpunkter.

Rapporten er skrevet af journalist Bent Dahl Jensen og afsluttet den 26. september 2007.

Københavns Stiftsudvalg for Etniske Minoriteter

Stiftsadministrationen, Nørregade 11, 1165 København K

Kontaktperson: Indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen, e-mail: nne@km.dk

Delegationens sammensætning

Canon Andrew White: Præsident for stiftelsen Foundation for Relief and Reconciliation in the Middle East (FRRME). Præst ved den anglikanske St. George's Church i Bagdad og for anglikanske, episkopale og lutherske menigheder i den internationale zone. Canon White har arbejdet i Irak i de seneste ni år. Han var den tidligere ærkebiskop af Canterbury, George Careys udsending til Mellemosten. Som direktør for Iraqi Religious Sectarian Project har han arbejdet sammen med såvel Pentagon, den irakiske regering som de religiøse ledere i Irak. Han har også været involveret i forhandlinger om frigivelse af bortførte gidsler og er stærkt engageret i den religiøse del af fredsprocessen i Mellemosten.

▪ Yderligere oplysninger om Andrew White og FRRME findes på www.frrme.org samt i bogen "Iraq – Searching for Hope" (udgivet på forlaget Continuum i 2005, en revideret udgave udkom i 2007)

Sheikh Khalid al-Attiya: Næstformand i Iraks parlament. Al-Attiya har studeret ved Kairo Universitet, hvor han i 1980 tog en eksamen i Shari'a og fem år senere en Masters Degree i litteratur. Han var ekspert ved Al-Dar al-Islami stiftelsen i Iran indtil 1994, hvor han flyttede til Libanon for at tiltræde lederposten ved Al-Ghadir Center for Islamiske Studier i Beirut. Fra 1995 redigerede han også publikationen Al-Manahij i Beirut. I 2000 flyttede han til England, hvor han var dekan ved The Islamic Studies Department ved Oxford University. I 2003 vendte han tilbage til Irak. Dr. Khalid al-Attiya er formand for den nationale menneskerettighedskomité i Irak, som blev stiftet i november 2002.

Mr Fouad Mohsen Hamash al-Husseini: Repræsentant for den irakiske vicepræsident, al-Hashemi, og stabschef i vicepræsidentens kabinet.

Ms Samia Aziz Mohammad: Medlem af Iraks parlament. Hun og hendes mand fik i 1990 asyl i Danmark og blev siden danske statsborgere. I 2003 vendte hun tilbage til Irak for at deltage i genopbygningen af Irak efter Hussein-styrets fald. Hendes mand bor fortsat i Danmark. I 2005 blev hun tildelt Venstres Frihedspris.

Mr Samir Raheem Taher Soodani: Advokat og ekspert i forsoning. Har tidligere været vicegeneralsekretær i Det Irakiske Fredsinstitut og er nu en af Andrew Whites nære medarbejdere.

Mr Ahmed A. Ibraheem Al Quraishy: Assistent for Khalid al-Attiya.

Ms Nadheerah Isamel Kareem: Assistent for Samia Aziz Mohammad.

Ms RuthAnn Fanstone: Assistent for Andrew White.

Program for delegationen

Mandag den 27. august

19.00-22.00 Velkomstmiddag hos Danmission

Tirsdag den 28. august

14.00-16.00 Besøg på Institut for Menneskerettigheder

19.00-22.00 Middag hos Margit og Erik Norman Svendsen i Københavns Bispegård, hvor også kirkeminister Bertel Haarder deltager

Onsdag den 29. august

10.00-13.00 Besøg på Grundtvigs Højskole i Hillerød, hvor dr.phil. Ole Vind holder foredrag om den demokratiske tradition i Danmark

14.00-16.00 Besøge irakiske asylansøgere i Center Sandholm

17.30 Gudstjeneste i Apostelkirken, Saxogade 13, 1662 København V

20.00 Møde i Apostelkirken med Canon Andrew White

Torsdag den 30. august

09.30-10.30 Møde hos Dansk Flygtningehjælp

11.00-12.00 Fællesmøde på Christiansborg med medlemmer af Folketingets Udenrigsudvalg, Udenrigspolitisk Nævn og Forsvarsudvalget

12.15-13.00 Møde i Udenrigsministeriet med udenrigsminister Per Stig Møller

14.00-16.00 Offentlig høring i Landstingssalen på Christiansborg

17.30-19.30 Offentligt debatmøde i Politikens Hus

Fredag den 31. august

10.00-10.30 Møde med folketingsmedlem Naser Khader, Ny Alliance

11.00-12.30 Besøg i Islamisk-Kristent Studiecenter ¹

13.00-15.00 Fredagsbøn i moskeer ²

16.30-18.00 Besøg i Mødestedet, Valdemarsgade 14, 3., 1665 København V

19.30-22.30 Afskedsmiddag

¹ Besøget blev aflyst som følge af, at programmet som helhed var meget intensivt.

² Disse besøg blev ligeledes aflyst efter ønske af delegationens medlemmer som følge af det intensive program de foregående dage.

Velkomstmiddag hos Danmission

Mandag den 27. august 2007
kl. 19-22

Den irakiske delegation indledte besøget med en velkomstmiddag hos Danmission sammen med den danske ambassadør i Irak, **Bo Eric Weber**, Training Adviser **Annette Kaalund-Jørgensen**, Danida Fellowship Centre, og arbejdsgruppen under stiftsudvalget. Fra Danmission deltog generalsekretær **Mogens Kjær**, islamsekretær **Harald Nielsen** og flere medarbejdere i Danmissions dialogteam.

Generalsekretær **Mogens Kjær** bød velkommen og fortalte om Danmissions historie, der går tilbage til 1821, hvor Det Danske Missionselskab blev stiftet. Selskabet fusionerede i 2000 med Dansk Santalmission (stiftet 1877) og skiftede da navn til Danmission.

Islamsekretær **Harald Nielsen** fortalte om Danmissions dialogarbejde i Mellemøsten – både historisk og aktuelt, hvor Danmission er engageret i en række dialogprojekter i Egypten. Herudover tæller engagementet i dag projektet i Libanon, Syrien og Jordan. Herudover er Danmission involveret i dialog med muslimer i blandt andet Tanzania og Madagaskar.

Harald Nielsen sagde, at man gennem dialogprojekterne blandt andet ønsker at hjælpe mennesker til på tværs af deres religion at leve sammen som gode naboer, så de sammen kan presse politikerne til at skabe udvikling i disse lokalområder. I Egypten støtter Danmission arbejdet i 300 lokale dialoggrupper fra Alexandria i nord til Aswan i syd.

”Vi byder jer velkommen i en ånd af, at vi kan opbygge fred sammen. Vi ønsker, at mennesker kan leve sammen i fred og gensidig respekt med en følelse af, at vi alle er brødre og søstre,” sagde Harald Nielsen.

Canon **Andrew White** sagde, at de fleste irakere er almindelige mennesker, der lider under i den nuværende situation med vold og drab. Elektricitetsforsyningen er meget ustabil, måske er der strøm et par timer om dagen – heller ikke de dage, hvor temperaturen er 53 C°, og man må leve uden aircondition og køleskabe.

Andrew White fortalte om arbejdet, han er involveret i gennem FRRME.

”Det er en del af processen med at skabe fred og forsoning. Vores arbejde foregår på det religiøse plan, men i Irak kan man ikke adskille det fra arbejdet på det politiske og militære plan eller fra samarbejdet med koalitionen,” sagde han.

Andrew White fortalte videre om den konference, der blev holdt i Bagdad i juni 2007. Her deltog 70 religiøse ledere, som omfattede både shiaer, sunnier, kurdere, failikurdere, kristne, yzidier, mandæere, i forsøget på at finde en løsning. Her fandt man frem til, at der var brug for at samle de religiøse topledere til et møde.

Et sådant møde blev holdt i Egyptens hovedstad, Kairo, i august 2007 – i ugen op til det irakiske delegationsbesøg i Danmark. Det var første gang, at nogle af disse ledere mødte

hinanden, og de underskrev en erklæring – læs mere herom på FRRME's hjemmeside http://www.frrme.org/site/PageNavigator/IIRC_CAIRO – hvor de fordømmer terrorismen. De erklærer deres vilje til at arbejde for fred, og de opfordrer til, at shia- og sunni-ledere udsteder en fælles fatwa imod vold.

Andrew White sagde, at Irak er et vidunderligt land, men at det samtidig er et af de frygteligste steder i verden. "Men vi ønsker ikke at give op," sagde han.

Han sagde videre, at Danmark befinder sig i en særlig position. "I Irak er vi nødt til at arbejde sammen. Det er godt, at Danmark er en del af koalitionen, og I har sendt en af de bedste ambassadører til landet, og Danmark er i en position, hvor folk vil tro jer på grund af det arbejde, I har gjort. Og jeg håber og beder til, at vi kan finde en vej, hvor vi kan arbejde sammen, sagde Andrew White om forventninger til besøget og det fremtidige samarbejde - og han takkede for, at delegationen var blevet inviteret til at besøge Danmark.

Tidligere UNICEF-konsulent **Adnan Dahan**, der er formand for Tværkulturelt Center og medlem af arbejdsgruppen under Stiftsudvalget for Etniske Minoriteter, fortalte om Tværkulturelt Center.

Tværkulturelt Center arbejder blandt andet for at bygge bro mellem udenlandske kristne, der kommer til Danmark, og danske kirker, så de kan lære hinanden at kende.

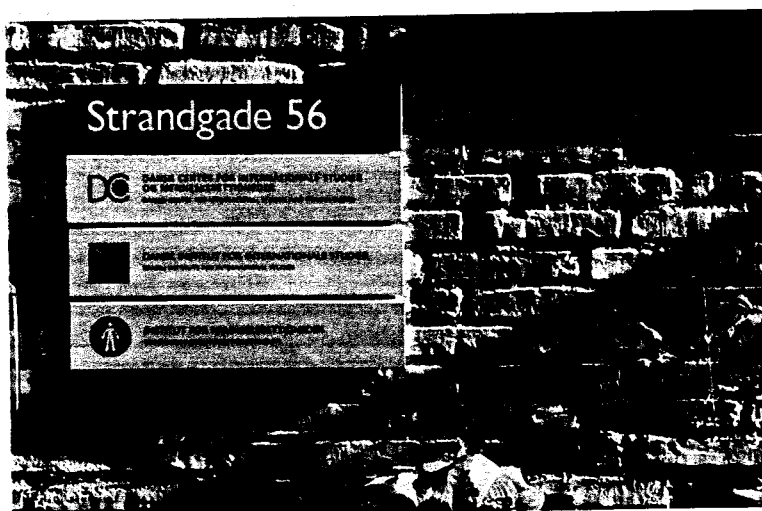
Tværkulturelt Center arrangerer i samarbejde med en række kirker i Københavnsområdet gudstjenester på engelsk ca. hver anden uge, hvor den lokale kirke også betaler for transporten, så asylansøgere fra Center Sandholm og andre asylcentre kan komme ind til gudstjenesten. Herigennem har man fået kontakt til en stor gruppe irakiske asylansøgere, og man har været med til at gøre opmærksom på situationen for disse mennesker, der for norges vedkommende har opholdt sig seks-syv år i skiftende asylcentre.

Adnan Dahan, der kommer fra Irak og har været universitetslektor og fakultetsleder ved University of Baghdad, fungerede også som tolk under en stor del af besøget.

Besøg på Institut for Menneskerettigheder

Tirsdag den 28. august 2007
kl. 14-16

Specialkonsulent **Mandona Zarrehtarvar**, National afdeling, fortalte om instituttets 20-årige historie og arbejde for at fremme og beskytte menneskerettigheder i Danmark og udlandet. Ved en lovændring i 2002 blev instituttet omdannet til en regeringsinstitution, men det er i sit arbejde fuldstændig uafhængig.

Instituttet udtaler sig blandt andet om lovforslag, det kan rådgive mennesker, der føler sig udsat for diskrimination, og under instituttet er oprettet en klagekomité for etnisk ligebehandling, som behandler konkrete klagesager om forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse. Instituttet kan også undersøge og udgive rapporter om bestemte forhold i det danske samfund, hvor man kan pege på problemer i forhold til menneskerettighedsbestemmelserne.

Andrew White fandt, at instituttet udfører et vigtigt arbejde, som "vi kan lære meget af i Irak".

Flere af de irakiske deltagere spurgte til, hvad de konkrete kan gøre for at skabe større respekt om menneskerettigheder i det irakiske samfund. Mandona Zarrehtarvar svarede, at der er brug for uddannelse og træning og tålmodighed, da der er tale om en lang proces.

Indsats i Irak

Efter en kort pause fortalte tre medarbejdere fra International afdeling – **Lone Lindholt**, teamleder for Uddannelse og universiteter, **Anders Folmer Buhelt**, teamleder for Reform af lov og statsinstitutioner, og **Lis Dhundale**, projektleder – om Institut for Menneskerettigheders engagement i Irak.

Arbejdet, der begyndte i 2004, foregår med base i Jordan og Kuwait, da det finder sted på den betingelse fra den danske regerings side, at ingen medarbejdere må rejse ind i Irak. Instituttet samarbejder med lokale ngo'er i Basra-området i det sydlige Irak, og det består især i, at man holder kurser med træning og kapacitetsopbygning for samarbejdspartnere fra irakiske organisationer om menneskerettigheder, og hvordan de kan sætte fokus på dem i deres samfund. Der er blandt andet blevet fokuseret på kvinderettigheder, børns rettigheder og internationale standarder for, hvordan man holder valg.

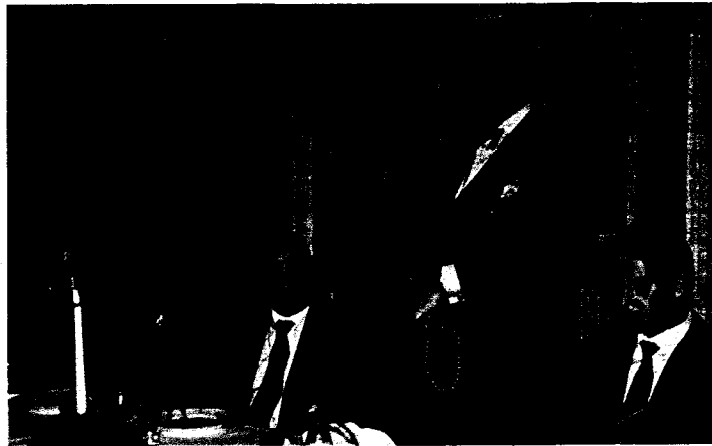
Noget af det, man aktuelt er optaget af, er at træne irakere og hjælpe dem til at gå ind i processen med at skabe forsoning, blandt andet ved at holde dialogmøder.

Andrew White sagde, at det var positivt, at instituttet opretholdt kontakterne til Irak, da andre internationale organisationer, der kom til Irak efter Hussein-styrets fald, igen har forladt landet, men han mente, at det var nødvendigt for instituttets medarbejdere, at de også selv besøgte Irak ind imellem, så de selv kunne snuse til atmosfæren.

Sheikh Khalid al-Attiya sagde, at man i Irak har brug for mere viden og uddannelse om menneskerettigheder, så man kan ændre holdningen til menneskerettigheder. Samtidig nævnte han, at der her og nu er brug for at hjælpe dem, der kæmper for deres egen og deres families overlevelse. "For når man har nok at gøre med det, er der ikke tid til at tænke på politik," sagde han.

Fouad Mohsen Hamash al-Husseini, sagde, at enhver organisation, der vil hjælpe udefra bør have samarbejdspartnere i Irak. Han sagde videre, at menneskerettighederne hidtil er blevet behandlet dårligt i Irak, og at "vi skal acceptere vores egen skyld, før vi kritiserer andre". Han afleverede i forlængelse heraf et papir, han havde skrevet på arabisk, til instituttets medarbejdere.

Middag hos Margit og Erik Norman Svendsen i Københavns Bispegård

Tirsdag den 28. august 2007 kl. 19-22

Da den irakiske delegation var inviteret af Københavns Stiftsudvalg for Etniske Minoriteter blev den inviteret til middag i Københavns Bispegård hos **Margit og Erik Norman Svendsen**. Her deltog også kirkeminister **Bertel Haarder**, den danske ambassadør i Irak, **Bo Eric Weber**, generalsekretær i Det mellemkirkelige Råd, **Jørgen Skov Sørensen**, islamsekretær i Danmission, **Harald Nielsen**, Training Adviser **Annette Kaalund-Jørgensen**, Danida Fellowship Centre, og arbejdsgruppen under stiftsudvalget. **Margit Svendsen** imponerede selskabet, da hun bød deltagerne velkommen og præsenterede aftenens menu på arabisk.

Biskop **Erik Norman Svendsen** fortalte indledningsvis, at man i Københavns Domkirke en uge senere ville markere 200-året for bombardementet af København. Og han sagde, at det for danskere i dag kan være svært at forestille sig, at vi har haft en situation som den for 200 år siden, hvor en stor del af byen blev hærget.

"Vi håber, at det Irak, der i dag er genstand for drab og voldsomme ødelæggelser, vil komme til at gå en fredelig udvikling i møde," sagde Norman Svendsen.

Andrew White fortalte om, hvordan det freds- og forsoningsarbejde, han siden 1999 har været involveret i i Irak, er en udløber af det forsoningsarbejde, Den Anglikanske Kirke tog initiativ til efter Anden Verdenskrig med udgangspunkt i Coventry Cathedral, der blev bombet under krigen. I begyndelsen af arbejdet især rettet mod at skabe forsoning i forhold til Tyskland, men i 1998 fik Andrew White visionen om at optage et forsoningsarbejde i Irak. Men det var først året efter, at han – efter flere forgæves forsøg – fik lov til at besøge Saddam Husseins Irak. Dengang led en stor del af civilbefolkningen under de FN-sanktioner, Irak var underlagt, for at forhindre, at landets olieindtægter blev brugt til militær oprustning.

Andrew White fortalte, at disse lidelser og undertrykkelsen under Husseins styre var medvirkende til, at han ikke var imod invasionen af Irak i 2003, men han beklagede, at den udenlandske koalition efter hans mening siden invasionen havde begået en række fejltagelser.

Kort tid efter Hussein-styrets fald opfordrede han amerikanerne til at inddrage de religiøse ledere i genopbygningen af Irak, da han frygtede, at situationen ellers ville ende i en borgerkrig. "Men de ville ikke lytte. Da de så senere kom tilbage og sagde, at de ønskede at møde de religiøse ledere, måtte jeg sige: "Nu er det for sent." Men vi begyndte arbejdet med at skabe fred og forsoning.

Det er et meget vanskeligt arbejde. Men jeg tror, at Danmark står i en afgørende position i forhold til at kunne udfylde kløften mellem den udenlandske koalition og Irak. Og vi tror, at vi med Danmarks hjælp, kan nå målet om at opbygge et bedre Irak," sagde Andrew White.

Kirkeminister **Bertel Haarder** takkede delegationsdeltagerne for deres engagement i den religiøse dialog.

"Vi skylder jer tak for, at I er kommet til Danmark og for jeres deltagelse i dialogen. Vi ønsker, at vi vidste, hvordan vi præcis skal hjælpe jer.

Vi ser tegn på forsoning, og vi håber på en fremtid uden udenlandske styrker – som det irakiske folk ønsker det.

Jeg ønsker jer nogle gode dage i Danmark og håber, I vil lære af vores historiske erfaringer.

Jeg voksede op i en del af Danmark (Sønderjylland, red.), hvor der efter Anden Verdenskrig var mange spændinger. Mine forældre kunne f.eks. ikke drømme om at købe brød hos en tysk bager osv.," sagde Bertel Haarder. Men fordomme forsvandt, da han kom i skole og opdagede, at nogle af hans jævnaldrende kammerater, var tyskere.

"Jeg håber, at vi ikke gentager historiens fejl. Og jeg håber på en bedre fremtid for Irak, sagde Bertel Haarder.

Sheikh **Khalid al-Attiya** takkede for invitationen og gæstfriheden. "Jeg oplever, at vi deler de samme værdier, som jeg finder blandt min egen familie og venner."

"Jeg vil også gerne takke Danmark for det store engagement i Irak. Det er udtryk for dybe relationer mellem Danmark og Irak og udtryk for et dansk ønske om at gøre det bedste for Irak. Jeg tror ikke, der er negative følelser i forhold til tilbagetrækningen af de danske soldater fra Irak. Og Danmark kan stadig spille en stor rolle for den fremtidige udvikling og genopbygning i Irak.

Her giver medierne ikke et korrekt billede af situationen lige nu. Jeg mener, at der stadig er håb om, at vi kan slippe af med terrorismen.

Både kristne og muslimer har brug for de værdier, der blev givet for længe siden, og vi må ændre situationen, så vi kommer tættere på hinanden," sagde Khalid al-Attiya.

Han sagde videre, at den politiske situation i Irak forbedres, og henviste i den forbindelse til, at der har været holdt frie valg til parlamentet, og at befolkningen ønsker et samfund, der er baseret på menneskerettigheder og respekt for alle mennesker uanset deres baggrund.

Han erkendte dog også, at der foregår terrorisme, vold og kidnapninger i landet.

"Men dem, der står bag det, repræsenterer ikke islam. Derfor har vi brug for støtte fra jer og fra alle, som ønsker fred," sagde Khalid al-Attiya.

Foredrag på Grundtvigs Højskole

Onsdag den 29. august 2007
kl. 10-13

Dr.phil. Ole Vind holdt et foredrag, hvor han indledningsvis fortalte om højskolens og højskolebevægelsens historie i Danmark.

Med udgangspunkt i Grundtvigs tanker om den frie læring fortsatte han med at skildre, hvordan det danske demokrati har udviklet sig op gennem tiden – fra Grundloven i 1849 og frem til folkeafstemningen i 1972, hvor et flertal af befolkningen stemte ja til medlemskab af De Europæiske Fællesskaber, nu Den Europæiske Union, og dermed sagde ja til at afgive dansk suverænitet på visse områder.

Ole Vind sagde, at demokratiet ikke blev indført over en nat. Det var ikke gjort med vedtagelsen af Grundloven i 1849. Han nævnte flere vigtige begivenheder, der havde sat sit præg på udviklingen. Nederlaget ved krigen i 1864 betød, at Danmark mistede en tredjedel af landet, men medførte også, at den del, der var tilbage, var et langt mere homogent samfund end det, der eksisterede, da krigen begyndte, hvor der boede mange tysktalende i Danmark. Efter 1864 var alle dansktalende, hvilket gjorde det lettere at etablere demokratiet. Samtidig voksede en dansk nationalisme, der så Tyskland som fjenden, frem, som styrkede en indre solidaritet i Danmark – men ikke var i overensstemmelse med kristne moralske værdier.

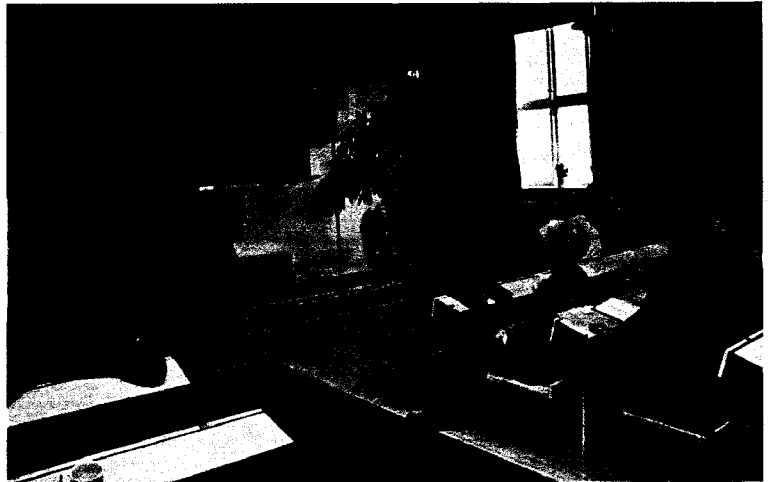
I 1915 fik kvinderne valgret – og Ole Vind gjorde opmærksom på, at den demokratiske forfatning, der blev vedtaget med Grundloven i 1849, langt fra gav valgret til alle. Mindre end 15 procent af befolkningen fik stemmeret i 1849, hvor valgretsalderen betød, at unge under 30 år ikke havde stemmeret.

Ole Vind refererede i forbindelse med 1945 til, at Anden Verdenskrig havde lært verden den uhyggelige lektie, at nazisterne i Tyskland kom til magten ad demokratisk vej. Og man diskuterede, om demokrati betyder, at flertallet bestemmer – og kan bestemme, at mindretal skal udryddes. Han sagde, at demokrati må bygge på andre værdier end den, at flertallet bestemmer, nemlig respekt for mindretal – og citerede en udtalelse af Hal Koch i 1945: ”Demokrati er dialog”.

Sidste årstal på vejen frem mod 1972 var 1968, hvor studenteroprøret medførte øget medbestemmelse og medindflydelse på universiteter, i militæret og flere andre steder i samfundet.

Foredraget gav anledning til en række spørgsmål om såvel højskolen som udviklingen af det danske demokrati og om nødvendigheden af dialog mellem forskellige kulturer.

Desuden bad deltagerne om at få manuskriptet til Ole Vinds foredrag.

Besøg hos irakiske asylansøgere i Center Sandholm

Onsdag den 29. august 2007
kl. 14-16

En række irakiske asylansøgere inviterede medlemmerne af den irakiske delegation på besøg i Center Sandholm.

Besøget formede sig dels som besøg hos en række af de familier, der bor i asylcentret, dels som et fælles møde, som asylansøgerne havde organiseret, og hvor der blev serveret kaffe/te og kage.

Asylansøgerne, kristne, muslimer og mandæere, fortalte om, at de ikke må arbejde uden for centret, og børnene og de unge har generelt ikke samme mulighed som deres jævnaldrende for at gå i skole og uddanne sig.

Canon Andrew White sagde, at han var ulykkelig over at se den situation, irakerne befandt sig i i centret. "Jeg ville ønske, at vi kunne tage jer med til Irak, men det kan vi ikke. For situationen i Irak er forfærdelig. I kan ikke tage tilbage dertil. Det er for farligt. I menigheden i Bagdad kunne vi en søndag efter gudstjenesten konstatere, at 29 mennesker var blevet kidnappet i den forløbne uge. Ingen af dem er blevet fundet," sagde Andrew White. Han og flere fra delegationen lovede at rejse spørgsmålet, når de skulle mødes med danske politikere.

Gudstjeneste og møde i Apostelkirken

Onsdag den 29. august 2007
kl. 17.30 og kl. 20

Canon Andrew White prædikede ved gudstjenesten, og både i sin prædiken og ved det efterfølgende møde i kirken fortalte han meget om dagligdagen for menigheden i den anglikanske kirke i Bagdad, hvor han er præst.

Menigheden tæller omkring 1.300 mennesker, som for de flestes vedkommende tidligere kom i andre kirker, men de kommer nu i den anglikanske St. George's Church, fordi den er det mest sikre sted for dem at gå til gudstjeneste.

"I har sikkert set i tv, hvor forfærdelig situationen er i Irak, men virkeligheden er 100 gange værre. Men mennesker kommer i kirken for at tilbede Gud, selv om forholdene er så frygtelige. En dag blev vores lægprædikant kidnappet, og vi brugte alle vores penge på at få ham frigivet igen. I 2005 forsvandt fem af vores ledere på vej hjem fra Jordan," sagde Canon White.

"Alt er rædselsfuldt. Alligevel vil jeg hævde, at der ikke er en menighed, der priser Gud, som den i Bagdad," tilføjede han.

Canon Andrew White fortalte også om det arbejde, han med udgangspunkt i stiftelsen "Foundation for Relief and Reconciliation in the Middle East" for at skabe fred og forsoning i Irak.

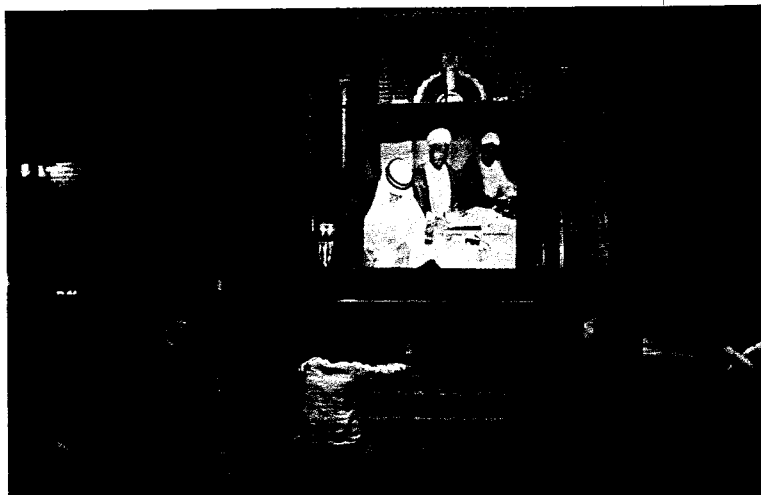
"Målet er at få stoppet den sekteriske vold. I juni holdt vi en konference over tre dage i Bagdad, og i sidste uge mødtes vi med ledende religiøse ledere i Kairo, hvor vi underskrev en erklæring mod den sekteriske vold," sagde Andrew White.

Han fremhævede også den danske indsats i Irak.

"Den danske tilstedeværelse i Irak var vital, og Danmark kan komme til at spille en vigtig rolle mellem den irakiske regering og koalitionen," sagde Canon White.

I samme åndedrag rettede han kritik af behandlingen af irakiske asylansøgere i Danmark.

I pausen mellem gudstjenesten og mødet med Andrew White blev der serveret irakisk mad, som var tilberedt af asylansøgere fra Center Sandholm.

Møde hos Dansk Flygtningehjælp

Torsdag den 30. august 2007
kl. 9.30-10.30

Fra Dansk Flygtningehjælp deltog generalsekretær **Andreas Kamm**, afdelingschef **Anne La Cour Vågen**, afdelingschef **Arne Vågen** og medarbejdere fra asylafdelingen og den internationale afdeling.

Andreas Kamm fortalte kort om Dansk Flygtningehjælps oprettelse i 1956 og om den aktuelle indsats i

Irak med minerydning og med at hjælpe irakiske flygtninge, der efter Hussein-styrets fald i 2003 vendte tilbage til Irak samt om arbejdet med at rådgive irakiske asylansøgere, der opholder sig i Danmark. Samtidig spurgte han de irakiske delegationsmedlemmer om, hvad de tror, der vil ske i Irak inden for de nærmeste tre-fire år.

Deltagerne stillede flere uddybende spørgsmål om Dansk Flygtningehjælps arbejde i Irak, ligesom de også omtalte forholdene for de irakiske asylansøgere i Danmark.

Sheikh Khalid al-Attiya sagde, at den irakiske befolkning under det tidligere diktatur blev behandlet på en måde, som ikke er sket i andre lande.

”Det nye system prøver nu at opbygge et samfund med demokrati, men det modarbejdes – dels af nogle repræsentanter fra det gamle system, dels af udenlandske terrorister. Men 90 procent af befolkningen tror på demokrati og menneskerettigheder og ønsker et stabilt samfund.

Der er mennesker, som har forladt deres hjem, og de vil være i fare, hvis de vender tilbage. De har brug for ophold, hvor de er.

Jeg er sikker på, at de fleste irakere vil ønske at vende tilbage, hvis landet bliver sikkert – både unge og gamle. For Irak er dyrebart for irakere, det ligger ikke i vores natur at flygte og forlade vores land.

De mennesker, vi mødte i Sandholm, oplever ikke, at de fuldt ud lever som mennesker. Bortset fra husly og mad føler de, at de lever som dyr. Men man må føle sig som et værdifuldt medlem af samfundet, for at man kan leve fuldt ud.

Jeg er blevet bedt om, at give dette budskab videre til den danske regering og opfordre til, at irakerne i det mindste får midlertidigt ophold, så de kan leve som mennesker – og jeg er sikker på, at de senere vil vende tilbage,” sagde Khalid al-Attiya.

Anne La Cour Vågen svarede, at Dansk Flygtningehjælp er enig i, at de irakiske asylansøgere bør have opholdstilladelse i Danmark. Hun fortalte også om arbejdet med at rådgive asylansøgere, som på baggrund af UNHCR's oplysninger i begyndelsen af 2007 har ført til, at 170 afviste asylansøgere har søgt om at få deres sag genoptaget i Flygtningenævnet.

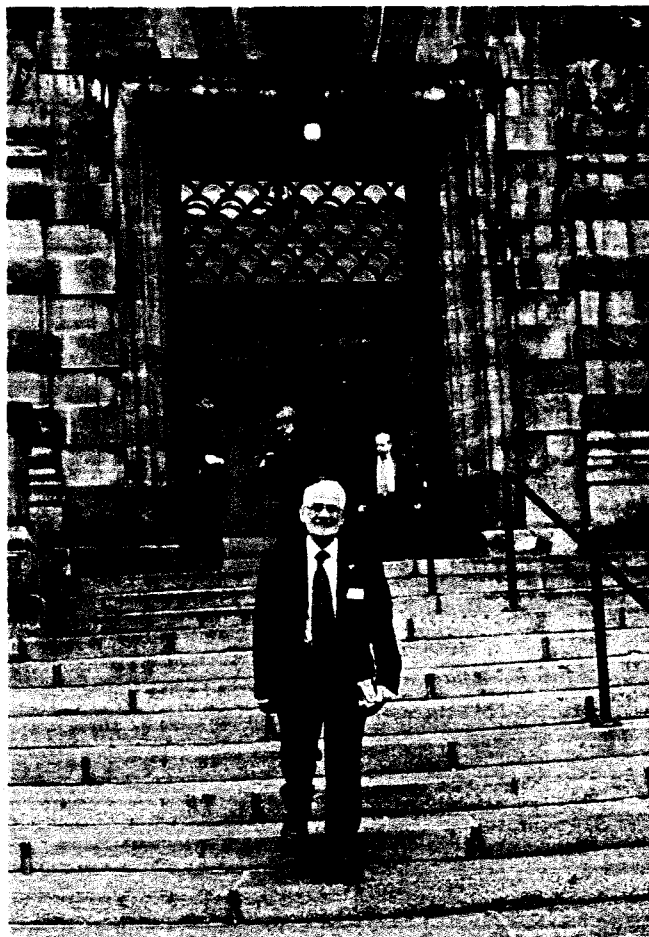
Møde med medlemmer fra tre af Folketingets udvalg

Torsdag den 30. august 2007
kl. 11.00-12.00

Mødet blev holdt som et fælles møde for medlemmer af Udenrigspolitisk Nævn, Udenrigsudvalget og Forsvarsudvalget. Alle partier undtagen Dansk Folkeparti havde tilmeldt medlemmer til mødet, men ikke alle tilmeldte mødte op. I mødet deltog: **Lars Barfoed** (Det Konservative Folkeparti), **Charlotte Anthonsen** (Venstre), **Marion Petersen** (Venstre) og **Per Kaalund** (Socialdemokraterne).

Fra delegationen kom **Andrew White**, **Khalid al-Attiya**, **Fouad Mohsen Hamash al-Husseini** og **Samia Aziz Mohammad** med indlæg.

Formanden bød velkommen og fortalte kort om det danske parlamentariske system. På mødet drøftede man den aktuelle situation i Irak, herunder arbejdet med at fremme freds- og forsoningsprocessen ved at føre dialog med de religiøse ledere i landet. Delegationens medlemmer udtrykte taknemmelig over den danske indsats i Irak og påpegede, at Danmark fortsat kan spille en vigtig rolle som brobygger mellem den udenlandske koalition og den irakiske regering. Delegationens medlemmer udtrykte også bekymring over forholdene for de irakiske asylansøgere, der opholder sig i Danmark.

Møde med udenrigsministeren

Torsdag den 30. august 2007
kl. 12.15-13.00

I mødet med udenrigsminister **Per Stig Møller** kom følgende delegationsmedlemmer med indlæg: **Andrew White**, **Khalid al-Attiya** og **Samia Aziz Mohammad**.

Udenrigsminister **Per Stig Møller** bød delegationen velkommen. Efter en kort redegørelse for den danske indsats i Irak, redegjorde han for nogle af de

udfordringer, landet står overfor, hvorefter han bad delegationsdeltagerne om at give deres opfattelse af situationen.

Khalid al-Attiya tog først ordet og gav på sit folks vegne udtryk for taknemlighed over den danske indsats i Irak. "I kom til Irak for at kæmpe for vort folks frihed. Og jeres sønners blod har blandet sig med vore sønners blod." Han talte også om de afviste irakiske asylansøgere i asyllejrene og bad om, at der blev givet dem en form for midlertidig opholdstilladelse.

Efterfølgende talte **Andrew White**, som pointerede den særlige mulighed. Danmark har til at formidle forsoning ved at være en del af koalitionen, men samtidig være tilstrækkelig lille til ikke at blive set som en trussel.

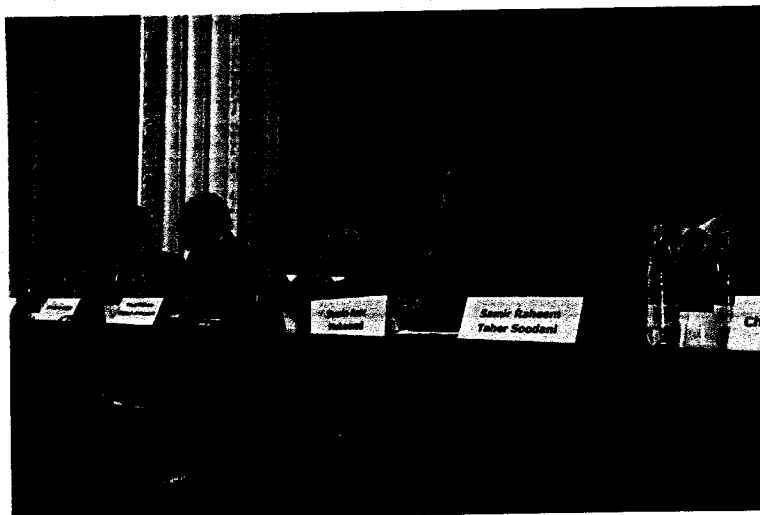
Endelig talte også **Fouad al-Husseini** om betydningen af forsoning i Irak.

Høring i Landstingssalen

Torsdag den 30. august 2007
kl. 14.00-16.00

Høringen, hvor der var tilmeldt 112 deltagere, blev indledt af biskop **Erik Norman Svendsen**, hvorefter Folketingets formand, **Christian Mejdahl**, bød velkommen. Herefter var der oplæg af paneldeltagerne fra den irakiske delegation. Høringen havde overskriften: "Is Peace Possible? Religious Reconciliation and the Future of Iraq".

Canon Andrew White sagde blandt andet: "Den danske rolle i Irak har været meget betydningsfuld, og jeg tror, den vil blive endnu mere betydningsfuld nu, hvor de danske tropper har forladt landet. ... Danmark kan bidrage til at fremme forsoningen i Irak."

"Vi talte tidligere i dag om, at der er mange, som ikke ved, at der i Mellemøsten ingen adskillelse er mellem religion og politik," sagde han videre og forklarede, at det derfor er nødvendigt at inddrage de religiøse ledere i processen med at skabe fred og forsoning i Irak. Han fortalte videre om konferencen i Bagdad, hvor 70 religiøse ledere i juni i år var samlet for at komme videre i den proces, og den blev fulgt op af et møde i Kairo i Egypten, umiddelbart før Andrew White rejste videre til Danmark.

"I Kairo mødtes en gruppe af de ledende religiøse ledere, som enedes om at fordømme militsgruppernes terror. Vi besluttede også at mødes hver 14. dag for at følge op på mødet. ... Vi kan kun gøre fremskridt, fordi der er folk, som er parate til at løbe store risici. Der er mennesker her, som har oplevet, at familiemedlemmer er blevet myrdet. Det er utrolig svært at stå i det arbejde, men med jeres hjælp tror vi, at vi kan nå noget særligt. Vi håber på et andet Irak, og vi vil blive der, fordi vi tror på et bedre Irak.

Danmark er vigtig, fordi vi kan mødes her, og vi vil gerne fortsætte med at mødes her, sagde Andrew White.

Sheikh Khalid al-Attiya indledte med at "hilse Danmark som den ven, Danmark er". "Jeg takker for, at I har sendt jeres sønner til vores land, hvor de har kæmpet med vores sønner for et andet samfund, og hvor jeres sønners blod har blandet sig med vores sønners blod. Kampen i Irak er blevet den frie verdens kamp for demokrati, og hvis vi ikke vinder den kamp, vil hele verden være nødt til at kæmpe mod terrorisme og for demokrati. ...

Den vigtigste årsag til de nuværende problemer er terrorismen fra al-Qaeda og den sammensværgelse, der er mellem al-Qaeda og dele af Husseins tidligere regime. Deres mål er at ødelægge den demokratiske proces i Irak. De dræber uden at skele til, hvem de slår ihjel. Samtidig udkæmper de en kamp mod USA, og den udkæmper de i Irak.

For det andet er der forskellige militsgrupper, som har hver deres politiske mål. De gemmer sig bag slogans om at bekæmpe besættelsen. De har alle til formål at tage magten i

Irak for så at styre landet på en ikke-demokratisk måde. For det tredje sker der en indblanding udefra af grupper, som har hver deres interesser,” sagde Khalid al-Attiya. Han pegede dernæst på tre forhold, der skal til for at løse krisen i Irak:

”For det første er der brug for en politisk dialog mellem de politiske kræfter, der nu er til stede i Irak. Desværre er der stadig nogle, som holder sig tilbage og står med et ben i hver lejr.

For det andet må der iværksættes en dialog mellem de forskellige religiøse ledere og lederne i civilsamfundet. Men desværre bruger de politiske kræfter ikke al deres kraft på at sætte denne dialog i gang.

Det tredje, der kan bidrage til fred og etableringen af en retsstat, er, at man styrker de sikkerhedsmæssige forankringer i samfundet. Her er man desværre gået meget langsomt frem, selv om det var noget af det, den internationale styrke havde taget på sig. ...

Det kan godt være, at man bliver temmelig desperat, når man hører om situationen i Irak, men 90 procent af den irakiske befolkning ønsker at videreføre det demokratiske system, og derfor håber vi, at det internationale samfund vil hjælpe med denne opbygning militært, økonomisk og politisk,” sagde Khalid al-Attiya.

Fouad Mohsen Hamash al-Husseini sagde, at ”det er af stor vigtighed at hjælpe Irak til at komme ud af den nuværende krise.”

Samtidig opfordrede han irakiske politikere til ikke at stå stejlt på særinteresser, men vise vilje til at indgå kompromisser. ”For at komme igennem krisen må vi indtage en overordnet national holdning til tingene for at få gang i forsoningsprocessen – og ikke stå stærkt på de partimæssige synspunkter,” sagde han.

Samia Aziz Mohammad sagde indledningsvis, at ”Irak gennem de seneste 40 år har lagt jord til en række krige og blodsudgydelser.” ”Men hvorfor skal jordens tørst slukkes med blod og ikke med vand?”

”Det er kvinderne, der har båret de største byrder ved, at de har mistet en mand, en søn, en datter. Og vi spørger: Hvorledes skal det fortsætte? Vi ved, at når der eksploderer en bil, så kender den ikke forskel på muslimer, kristne og mandæere. De irakiske kvinder håber på hjælp og samarbejde mod terrorismen i Irak,” sagde Samia Aziz Mohammad. Hun kom videre ind på forholdene for de irakiske asylansøgere.

”Irakerne bor i lejre. De har et sted at bo, men hvornår kan børnene begynde at lære noget? Som det er nu, vil de aldrig kunne gøre nytte hverken i Danmark eller i Irak.

Jeg vil gerne takke Danmark for den forståelse, vi har mødt i Danmark. Jeg og min mand fik asyl her i 1990. To uger efter Hussein-styrets fald tog jeg tilbage til Irak for at kæmpe for demokrati,” sagde Samia Aziz Mohammad.

Samir Raheem Taher Soodani fortalte kort om arbejdet i stiftelsen ”Foundation for Relief and Reconciliation in the Middle East” (FRRME), hvor han er medarbejder. ”Vores arbejde bygger i høj grad på at opbygge tillid og kontakter til politikere, regeringen og mennesker, der er involveret i at træffe beslutninger. Vi har brug for jeres støtte for at kunne gøre vores arbejde, så vi kommer igennem denne periode med blodsudgydelser og får skabt fred og stabilitet,” sagde Samir Raheem Taher Soodani.

Herefter var der debat og spørgsmål til panelet – blandt andet fra et spørgepanel bestående af tidligere overrabbiner **Bent Melchior** og islamsekretær **Harald Nielsen**, Danmission, og med journalist **Martin Krasnik**, Weekendavisen som ordstyrer.

Martin Krasnik spurgte, om Hussein-styret var blevet væltet uden koalitionen angreb?

Fouad Mohsen Hamash al-Husseini sagde, at det ikke vil gavne processen, hvis koalitionen forlader Irak. "Det vil være en katastrofe og føre til borgerkrig," sagde han.

Bent Melchior spurgte, hvordan Danmark kommer ind i billedet i forhold til at skabe fred og forsoning i Irak, og om man kunne forestille sig, at Danmark inviterede de religiøse topledere i Irak til en forsoningskonference i København?

Andrew White sagde, at de religiøse ledere har brug for at mødes regelmæssigt, og at København kunne være en god mulighed.

Harald Nielsen spurgte – med henvisning til ærkebiskop Desmond Tutu, Sydafrika, der har sagt: "Ingen fremtid uden forsoning!" – hvordan delegationen så på mulighederne for en forsoningsproces i Irak mellem det gamle styres medløbere og ofre.

Fouad Mohsen Hamash al-Husseini mente, at man bestemt havde forsonet sig med hinanden.

Det fik **Samia Aziz Mohammad** til at melde ud, at hun bestemt mente, at der var meget at forsones og få gjort op med, hvilket afstedkom en udvidet meningsudveksling mellem de to om, hvordan de opfattede situationen forskelligt.

Martin Krasnik spurgte efterfølgende, om de religiøse ledere spiller en rolle i at fremme forsoningen i Irak?

Andrew White sagde: "Nej ikke hidtil, men de er begyndt at gøre det. Og koalitionen har brug for at forstå vigtigheden af, at de inddrages i processen."

En spurgte, hvorfor det er så svært at skabe fred, hvis det kun er 10 procent af befolkningen, der er imod?

Andrew White sagde, at mange, der har stemt på regeringen, ikke længere har tillid til regeringen.

En spurgte, hvad hovedårsagen er til konflikten mellem sunnier og shiaer?

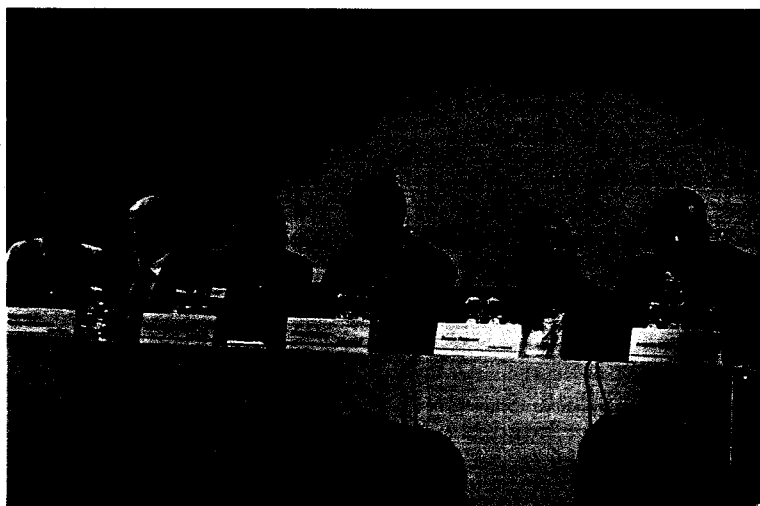
Andrew White sagde, at det handler om "tab af magt".

Fouad Mohsen Hamash al-Husseini sagde, at selv om der er alle de forskellige religiøse og etniske grupper i Irak, så har de levet sammen som brødre i flere hundrede år. "Den konflikt, der er nu, er ny. For der er kommet forskellige kræfter udefra, og de bruger Irak til at iscenesætte deres kamp."

Debatmøde i Politikens Hus

Torsdag den 30. august 2007
kl. 17.30-19.30

Debatmødet, hvor der var over 100 tilhørere, blev indledt af Politikens udenrigsredaktør **Michael Jarlner**, der bød velkommen og præsenterede paneldeltagerne, der omfatter tre medlemmer af den irakiske delegation og **Zeena Rassam**, der er irakisk asylansøger. Emnet for debatmødet var: "Irak anno 2007. Hvordan leves hverdagen i Irak? Kan der skabes fred? Hvordan? Og hvad hvis det går galt?"

Canon Andrew White sagde i sit oplæg, at "Danmarks rolle i Irak er meget vigtig som brobygger mellem koalitionen og Irak." Samtidig sagde han, at han var bedrøvet over at se, hvordan irakiske asylansøgere bliver behandlet i Danmark. "Danmark er et af de lande, hvor irakiske asylansøgere bliver behandlet dårligst, mens nabolandet Sverige er et af de lande, hvor de bliver behandlet bedst. Det er svært for mig at forstå, hvorfor der er denne forskel.

Det dårlige er, at vi ikke kan tage irakerne tilbage til Irak, for det er for farligt," sagde han.

Fouad Mohsen Hamash al-Husseini sagde, at "alle grupper lider under situationen i Irak, og der er mennesker, der i den situation har været nødt til at flygte fra deres hjem."

"Jeg håber, at vi sammen med det internationale samfund kan bekæmpe terrorismen. ... Samtidig håber vi, at vi i Irak kommer igennem en national forsoningsproces. Vi ønsker også, at de irakere, der er flygtet, en dag kan komme tilbage, for genopbygningen kræver teknokrater og mennesker, der har en god uddannelse."

Samia Aziz Mohammad rettede først en tak til den danske ambassadør i Irak for hans indsats for at hjælpe Irak. Dernæst kom hun også ind på de irakiske flygtnings situation:

"Mange irakere er blevet fordrevet fra deres hjem, og mange af dem, der er flygtet, kan ikke vende tilbage, for deres boliger er blevet beslaglagt af andre. Jeg håber, at den danske regering vil tage det i betragtning i forhold til de irakiske asylansøgere. ...

Der er foregået en etnisk udrensning – også under det tidligere regime, hvor mennesker blev tvangsdeporteret og måtte opholde sig i andre lande. Ingen ønsker at leve langt fra sit hjem, men der er irakiske børn, der er vokset op i andre lande og har lært deres sprog, og det betyder, at nogle irakere i dag har svært ved at forstå hinanden," sagde Samia Aziz Mohammad. Hun talte videre om terrorismen i Irak:

"Kampen mod terrorisme er ikke kun et irakisk anliggende, men vedrører hele verden. ...

Hvordan kan vi i den aktuelle situation kræve, at mennesker, der er flygtet, skal vende tilbage?

Jeg vil gerne fortælle, hvordan jeg lever i Bagdad. Som parlamentsmedlem har man omkring 20 mennesker til at beskytte sig, en minister har omkring 30. Jeg har en niece, der blev udsat for et angreb, og nu er blind. Hvordan kan man sige til mennesker, der er flygtet fra Irak, at de skal vende tilbage? Jeg er sikker på, at de alle ønsker at vende tilbage.

Man tror, at de kurdiske asylansøgere uden videre kan vende tilbage til Kurdistan. Men der er kommet mange flygtninge fra det sydlige Irak til Kurdistan. Derfor er det svært at finde et sted at bo, og det er meget dyrt. Og derfor er det meget svært at vende tilbage dertil, og derfor har jeg i dag som dansk statsborger bedt den danske regering om at genoptage de irakiske asylansøgers sager.

Zeena Rassam, der er kemiingeniør, har tidligere arbejdet og boet i Bagdad. Hun har sammen med sin mand og deres datter fået afslag på asyl i Danmark. De bor i Center Sandholm. Hun sagde, at det var et chok at komme til Sandholm:

”Der er hegn omkring lejren og megen kontrol. Det er som et fængsel.

Dagligdagen er kedelig. Morgen er som aften, og aften som morgen. Vi kender ikke vores fremtid. ... Vi har intet liv, og vi glemmer det, vi har lært og arbejdet med. På den måde glemmer vi også vores fortid, så vi står uden fortid og uden fremtid.

De fleste, der bor i lejren, har fysiske sygdomme, men jeg tror, den egentlige årsag er usikkerheden over for fremtiden.

Jeg takker Gud for, at vi er levende, og jeg tror, at vi har det en million gange bedre end dem, der er i Irak – efter det vi ser på tv med kidnapninger og drab. Og det giver tålmodighed, når vi tænker på vores egen situation,” sagde Zeena Rassam.

Efter oplæggene var der mulighed for at stille spørgsmål til deltagerne i panelet.

En spurgte, hvad der er årsagen til de aktuelle problemer i Irak?

Fouad Mohsen Hamash al-Husseini sagde, at der skete en stor fejl, efter at regimet i Bagdad faldt – nemlig, at man opløste den irakiske grænsebevogtning og den irakiske hær, uden at man havde andre styrker at sætte ind i stedet for. Derved mistede staten sin autoritet, og der skete mange plyndringer, og mange grupper trængte ind over grænserne, uden at koalitionen var i stand til at bekæmpe dem.

Canon Andrew White sagde, at amerikanerne ikke havde begreb om forholdene i Mellemøsten. ”De bragte nogle eksperter til landet og troede det var nok. Jeg sagde til den daværende leder, Paul Bremer, at de måtte tage de religiøse og etniske grupper alvorligt, for ellers ville der opstå alvorlige problemer. Men det blev afvist med en bemærkning om, at Irak var et sekulært samfund, og ikke et religiøst. Det var en fejltagelse. Derfor prøver vi at samle religiøse ledere og klanledere, for det er meget vigtigt at involvere dem i processen.”

En spurgte, hvordan muligheden er for, at irakiske asylansøgere kan vende tilbage til Kurdistan (det kurdiske Nordirak)?

Samia Aziz Mohammad sagde, at befolkningen i Kurdistan har taget imod mange flygtninge fra andre dele af Irak. ”Lige nu er der relativt fredeligt i Kurdistan. Men hvis der sendes for mange mennesker til området, så risikerer vi at ødelægge freden. Og der er ingen grund til at ødelægge roen i et fredeligt område.”

Møde med Naser Khader, Ny Alliance

Fredag den 31. august 2007
kl. 10.00-10.30

Folketingsmedlem Naser Khader fortalte indledningsvis om sin egen baggrund, og hvordan han som flygtning kom til Danmark. Dernæst fortalte han om sit politiske engagement i først Det Radikale Venstre og nu som medstifter af partiet Ny Alliance.

På mødet drøftede man den aktuelle situation i Irak, herunder arbejdet med at fremme freds- og forsoningsprocessen ved at føre dialog med de religiøse ledere i landet. Delegationens medlemmer udtrykte taknemmelig over den danske indsats i Irak og påpegede, at Danmark fortsat kan spille en vigtig rolle som brobygger mellem den udenlandske koalition og den irakiske regering. Delegationens medlemmer udtrykte også bekymring over forholdene for de irakiske asylansøgere, der opholder sig i Danmark. Ligeledes blev det drøftet, om nogle af de mennesker, der på grund af terror og vold er blevet invalide, kan komme til Danmark for at blive behandlet, hvis de ikke kan få den nødvendige behandling i Irak.

Besøg i Mødestedet

**Fredag den 31. august 2007
kl. 10-13**

Lederen af Mødestedet, **Thyra Smidt**, fortalte om Mødestedet, der er kirkens indvandrerarbejde på Vesterbro i København. Mødestedet drives af Danmission i samarbejde med sognekirkerne i Vesterbro Provsti.

Mødestedet har åbent mandag-torsdag kl. 11-18. I den første del af åbningstiden er der kun åbent for kvinder, mens der om eftermiddagen fra kl. 15 er åbent for både mænd og kvinder.

Aktiviteterne i Mødestedet er mangfoldige, og der er ikke to dage, som er ens. Der arrangeres gymnastik for kvinderne, frokostmøder, syning, højskoleaftener (torsdag aften), ligesom man kan mødes for at spille backgammon, pool, skak m.v. Mødestedet tilbyder også lektiehjælp – både til flygtninge og indvandrere, der går på dansk sprogskole, og til skoleelever og studerende, der har brug for hjælp i matematik, dansk, engelsk eller andre fag.

En stor del af medarbejdernes tid går med at hjælpe brugerne med at kontakte sagsbehandlere, boligkontor og andre instanser i kommunen, fordi de har brug for hjælp til f.eks. at forstå det, der står i de breve, de får tilsendt fra kommunen.

I Mødestedet mødes man på tværs af kulturer, religion og nationalitet. Der er indrettet et lille bederum, hvor muslimer har mulighed for at bede på de fastetider. Mennesker af en anden tro kan også benytte bederummet. Herudover holdes en aften om måneden en gudstjeneste, og mandag aften holdes Koinonia, hvor man mødes for at tale om tro og kristendom.

Det var planlagt, at delegationsdeltagerne og arrangørerne under besøget i Mødestedet også skulle evaluere ugens besøg og drøfte et fremtidigt samarbejde. Dette punkt fik ikke megen plads, da en del af spørgsmålene var blevet drøftet i løbet af ugen.

Canon Andrew White takkede for et veltilrettelagt program, og indvandrerpræst **Niels Nymann Eriksen** takkede de irakiske gæster for besøget og det, de havde bidraget med ved de forskellige arrangementer i ugens løb.

Med hensyn til det videre samarbejde er der i stiftsudvalget et ønske om at støtte freds- og forsoningsarbejdet i Irak. I den forbindelse er det planen, at indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen i oktober-november skal på besøg i Irak for at følge op på delegationsbesøget.

PR og presseomtale

Før og under den irakiske delegations besøg i Danmark forsøgte arrangørerne at skabe opmærksomhed omkring besøget – dels ved at udsende pressemeddelelser (den 16., 22. og 30. august), dels ved at indrykke annoncer om besøgets offentlige arrangementer.

Der blev indtrykket annoncer i Kristeligt Dagblad (22. august), Berlingske Tidende (23. august), Politiken (23. august) og Information (25. august). Desuden annoncerede Politiken flere gange for debatmødet i Politikens Hus.

Pressemeddelelse, program og baggrundsoplysninger blev desuden lagt ud på hjemmesiden <http://www.skribent.net/irakbesog/index.htm>

Pressekontakten gav anledning til flere artikler i aviser og på hjemmesider samt indslag i radio og tv.

Ugeavisen Udfordningen, den 22. august 2007:

Kristen præst i spidsen for irakisk fredsdelegation

Artikel med foromtale af besøget med fokus på FRRME's forsoningsarbejde i Irak og en omtale af høringen på Christiansborg og andre programpunkter – samt en udtalelse af den danske ambassadør i Irak, Bo Eric Weber: "En forsoningskonference i København vil være et lille, men afgørende skridt mod forsoning og fred. For Danmark vil det også være et meget synligt bevis på vores bistand til Irak."

Kristeligt Dagblad, den 23. august 2007:

Irakere på fredsbesøg

Notits med foromtale af besøget.

Folkekirken i København, den 23. august 2007:

Besøg fra Irak

Hjemmesideartikel med foromtale af besøget, herunder en udtalelse af biskop Erik Norman Svendsen om baggrunden for besøget. Biskoppen udtaler blandt andet, at "det er vigtigt at støtte de kræfter i Irak, som arbejder for at fremme forsoning og fred mellem de forskellige religiøse grupperinger".

Orientering, P1, den 28. august 2007, kl. 17.10 og genudsendt om aftenen:

Gode resultater med forsoning i Bagdad

Interview med Andrew White. I et resumé på DR's hjemmeside hedder det: "Selv om situationen i Irak er forfærdelig, kan man alligevel få noget ud af at arbejde på at skabe forsoning mellem shia- og sunnimuslimer. Det siger den anglikanske præst **Andrew White**, der i de sidste 9 år har boet i Bagdad og virket ved den lokale engelske kirke. Blandt andet har han været med til at bringe irakiske shia- og sunnimuslimske teologer sammen på en konference, hvorfra de har udsendt en fatwa mod volden i deres hjemland. Om 14 dage skal Iraks mest ansete ayatollah for første gang have besøg af fremtrædende sunni-teologer. Andrew White er i øjeblikket i Danmark for at udbygge et samarbejde, han udtrykker store forventninger til."

<http://www.dr.dk/P1/orientering/indslag/2007/08/28/230710.htm>

Danmission, den 29. august 2007:

Irakisk freds- og forsoningsdelegation i Danmark

Hjemmesideartikel med omtale af besøget og programmet for delegationen, herunder omtale af den offentlige høring på Christiansborg.

Information, den 29. august 2007:

Stemmer fra Iraks mørke: 'Vi kan ikke give op'

Artikel på baggrund af på interview med Andrew White, Khalid al-Attiya og Fouad al-Husseini. Underrubrikken til artiklen lyder: "Irak er i dag en katastrofe, helvede på Jord, siger en britisk præst, der vover livet for at skabe forsoning i det krigshærgede land. Sammen med irakiske politikere er han i Danmark for at appellere om fortsat støtte".

Af artiklen fremgår det også, at Khalid al-Attiya og Fouad al-Husseini har forskellige opfattelser af den seneste udvikling i Irak.

"De politiske partier i Irak vil snart nå til enighed, og det vil føre til succes for det politiske projekt. Kun de fanatiske islamister i al-Qaeda og det gamle regimes tilhængere blandt baathisterne er imod," siger Khalid al-Attiya.

"Regeringen har forfejlet den politiske proces. Vi har fået korrupsion i alle ministerier og regeringsorganer, en ødelagt infrastruktur, ingen sikkerhed, ingen elektricitet – intet er i orden," siger Fouad al-Husseini.

Andrew White hæfter sig ved, at det ugen forinden for første gang lykkedes at samle "de absolutte nøglepersoner fra både irakiske sunnier og shiiters religiøse lederskaber" til et møde i Kairo, hvorfra de udsendte en fælles erklæring om at bekæmpe terroren og afvæbne militserne. "De religiøse ledere vil starte et samarbejde og udsende en fælles fatwa, der fordømmer vold i Irak. Det er aldrig sket før, men det har også taget os tre år at få det møde i stand," siger Andrew White.

Kristeligt Dagblad, den 29. august 2007:

Det er i mødet med andre, man definerer sig selv

Portrætartikel om indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen i anledning af, at han er kontaktperson for den irakiske delegations besøg i København.

P1 Morgen, den 29. august 2007, kl. 06.32-06.38 (genudsendt mellem 8:00 og 9:00):

Indslag

Interview med Steven L.B. Jensen fra arbejdsgruppen, der var med til at tilrettelægge det irakiske delegations-besøg i Danmark.

Politiken, den 29. august 2007:

"Vi har brug for mere tid"

Interview med Khalid al-Attiya. I indledningen til artiklen hedder det: "Næstformanden for det irakiske parlament ... advarer udlandet mod at trække sine soldater for hurtigt ud af Irak og opfordrer nabolandene til ikke at blande sig i Iraks affærer."

På spørgsmålet "Er forsoning overhovedet mulig?" siger Khalid al-Attiya:

"Ja. De forskellige grupper har ikke problemer med hinanden. De har levet sammen i årevis og giftet sig med hinanden. Problemerne stammer fra ekstremister fra al-Qaeda og det tidligere Baathparti og fra sunnimuslimske grupper, der føler, de har mistet deres hidtidige indflydelse." Han siger videre:

"Jeg tror, en forsoning er mulig, hvis al-Qaeda og ekstremister fra det tidligere styre ikke blander sig, og vores nabolande undlader at støtte dem. Og vi får opbygget en effektiv politisk og sikkerhedsstyrke. ... Vi har brug for mere tid til at uddanne vores styrker. Så længe vi ikke selv har tilstrækkelig mange sikkerhedsstyrker, er det risikabelt at trække de udenlandske styrker hjem. Det sender et uheldigt signal til ekstremister og al-Qaeda. Det vil tilskynde dem til at blive i Irak".

Information, den 30. august 2007:

Bagdad-politiker advarer mod at sende irakere hjem

Interview med Samia Aziz Mohammad og Andrew White. I indledningen til artiklen hedder det: "Danmark kan godt sende enkelte asylansøgere tilbage til Kurdistan, men resten af Irak er et rent helvede, siger den dansk-kurdiske parlamentariker Samia Aziz Mohammad. Samme budskab kommer fra lederen af den anglikanske kirke i Bagdad".

I artiklen siger Samia Aziz Mohammad, der er medlem af det irakiske parlaments flygtningeudvalg, uddybende: "Størstedelen af Irak er et rent helvede, hvor almindelige mennesker ikke har nogen som helst beskyttelse. ... Når jeg kan bo i Irak, skyldes det udelukkende, at jeg bor i Bagdads Grønne Zone, omgivet af bombesikre mure og 20 livvagter. Uden for zonen er der ingen form for beskyttelse. ... Vi vil gerne have alle de irakiske flygtninge, der bor rundt omkring i verden til at vende hjem, så de kan hjælpe med at genopbygge Irak. Men ikke endnu. Sådant som situationen er, er det alt for usikkert at vende tilbage til selve Irak. De irakiske myndigheder kan ikke beskytte hverken flygtningefamilierne eller deres børn. Vi kan knap nok beskytte os selv."

Andrew White siger: "Situationen i Irak er så stærkt forringet, at vi taler om årtier, før de kan vende tilbage. Derfor er I nødt til at give dem lov til at blive danske borgere. ... Man vil muligvis kunne sende nogle få tilbage til Kurdistan (Nordirak, red.)."

Samia Aziz Mohammad siger supplerende: "Sikkerheden i Kurdistan er bedre end i resten af Irak, men problemet er, at den kurdiske regering kun har begrænsede ressourcer. De har kun 17 procent af budgettet at gøre godt med og kan ikke hjælpe de flygtninge, der kommer tilbage. De fleste flygtninge, som befinder sig i Danmark, har ... ingenting at vende tilbage til. Det kan kun lade sig gøre, hvis Danmark hjælper dem med at finde et arbejde og et sted at bo. ... Det vil forstyrre den etniske balance, hvis Danmark sender arabere eller kurdere fra andre områder af Irak til Kurdistan."

Politiken, den 30. august 2007:

Advarsel!

Interview med Fouad al-Husseini. I indledningen til artiklen hedder det: "Sunnimuslisk talsmand advarer om kaos, hvis USA trækker sig for hurtigt tilbage fra Irak."

Fouad al-Husseini siger uddybende: "Hvis USA trækker sig for hurtigt ud af Irak, bliver der borgerkrig. Og bliver der borgerkrig i Irak, vil den hurtigt kunne brede sig til resten af regionen og udløse en endnu større konflikt."

Han berører videre problemerne for det sunnimusliske mindretal og siger:

"Demokratiet er sat ud af kraft. Man hører ikke på vores krav. Alt imens forværres de politiske problemer. ... Alle handlinger, der kan bidrage til politisk forsoning og bringe os ud af den nuværende stilstand, er positive. Men hvis det skal virke, kan man ikke udelukke vigtige politiske partier. ... (Vi ønsker) sikkerhed, genopbygning og respekt for menneskerettigheder. Vi har sammen med andre partier fremsat en række krav om bl.a. løsladelse af politiske fanger. Man er nødt til at respektere mindretallet. ... Vi skal have en

aktiv rolle i magtudøvelsen, og der skal ryddes op i sikkerhedsstyrkerne og i forsvars- og indenrigsministerierne, hvor officerer har arbejdet sammen med militser, der har dræbt mange irakere. De må retsforfølges, ligesom der skal sikres en balance mellem shiamuslimer, kurdere og sunnimuslimer, der kontrollerer disse institutioner. F.eks. styres sikkerhedsstyrkerne udelukkende af shiamuslimer.”

Deadline, DR2, den 31. august 2007, kl. 22.30:

Irakisk fred og forsoning

Interview med Andrew White og Samia Aziz Mohammad i studiet. I omtalen af indslaget på DR's hjemmeside står der: ”Sammen med det irakiske parlamentsmedlem Samia Aziz Mohamed, besøger han i disse dage Danmark for at fortælle om et stort og værdifuldt arbejde. Men hvordan overhovedet fred og forsoning i et land, hvor dagligdagen er præget af bomber, død og ødelæggelse? Mød Andrew White og Samia Aziz Mohamed i aftenens Deadline.”

<http://www.dr.dk/DR2/deadline2230/2007/08/31/165808.htm>

Politiken, den 31. august 2007:

Irakisk kritik af dansk asylpolitik

Reportage fra debatmødet i Politikens Hus. I indledningen til artiklen hedder det:

”Situationen i Irak er forfærdelig, og det er alt for usikkert at sende irakerne hjem, lyder det fra irakisk delegation på besøg fra Bagdad.”

Læs mere om debatmødet på side 18-19.

Ugeavisen Udfordringen, den 12. september 2007:

Andrew er præst i verdens farligste sogn

Artikel, der er skrevet af Ole Larsen fra Kristeligt Pressebureau. Artiklen er en reportage fra gudstjenesten og mødet onsdag aften i Apostelkirken og høringen i Landstingssalen på Christiansborg torsdag eftermiddag – med fokus på Andrew Whites udtalelser. I

underrubrikken hedder det: ”Dialog mellem Iraks religiøse ledere er vejen til fred, mener den engelske præst og fredsforkæmper, Andrew White, der for nylig var i Danmark som leder af en irakisk delegation.”

Sammenfatning

Hovedbudskaberne i de udtalelser, der er kommet fra deltagerne i den irakiske delegation under besøget i Danmark, kan sammenfattes i følgende punkter:

- Delegationsdeltagerne har peget på, at nogle af de væsentlige årsager til de nuværende problemer i Irak med terror, sekterisk vold, kidnapninger m.v. er, at grænsebevogtningen ved Iraks grænser blev opløst efter Hussein-styrets fald i 2003. Ligeledes, at den irakiske hær blev opløst. Det gav mulighed for, at terrorister og bevæbnede grupper let kunne trænge ind fra nabolandene, ligesom forskellige irakiske militsgrupper begyndte at kæmpe om magten.
- Delegationsmedlemmernes udtalelser har også vist, at shia- og sunnimuslimer på nogle områder ser forskelligt på den aktuelle situation i Irak, og at der foregår magtkampe mellem shiamuslimske og sunnimuslimske grupperinger i det politiske system. Fouad al-Husseini talte således om, at sunnierne holdes uden for afgørende indflydelse på kontrollen af sikkerheds- og forsvarsstyrkerne. Modsat mener Khalid al-Attiya, at en del af de aktuelle problemer skyldes, at tidligere medlemmer af Husseins Baathparti har indgået en alliance med ekstremister fra al-Qaeda, fordi de har mistet deres hidtidige indflydelse og derfor bekæmper de udenlandske styrker for at modarbejde det nye styre i Irak.
- Delegationsdeltagerne har udtrykt håb om og tro på, at det vil lykkes at opbygge et nyt samfund, hvor forskellige grupper kan leve fredeligt sammen uanset, hvilken baggrund man har. Delegationsmedlemmerne har samtidig klart givet udtryk for, at de har brug for hjælp og støtte fra det internationale samfund for at lykkes i disse bestræbelser, og at det kan få katastrofale følger, hvis de udenlandske styrker for hurtigt trækkes ud af Irak.
- Såvel Andrew White som de irakiske politikere har anerkendt Danmarks indsats i Irak som en del af den udenlandske koalition. Ligeledes gav ikke mindst Andrew White udtryk for, at Danmark fremover kan spille en vigtig rolle som brobygger mellem koalition og Irak – og dermed bidrage til at fremme forsoningen i Irak. Denne rolle kan blandt andet udspilles ved at være vært for konferencer og møder, hvor religiøse ledere samles for at drøfte nye skridt i forsoningsprocessen.
- Delegationsmedlemmerne har også givet udtryk for, at det ikke vil være sikkert for irakiske flygtninge at vende tilbage til det centrale og sydlige Irak i dag, da de irakiske myndigheder ikke kan garantere deres sikkerhed. Ligeledes har de opfordret til tilbageholdenhed med hensyn til at sende irakiske kurdere tilbage til Kurdistan/Nordirak (de tre kurdiske selvstyreprovinser i Irak). Dels fordi der er mangel på boliger og arbejde i området, dels fordi den etniske balance i området nemt kan forstyrres, hvis der sendes arabere eller kurdere, der oprindeligt stammer fra andre dele af Irak, til Kurdistan/Nordirak.
- Delegationsmedlemmerne opfordrede i forlængelse heraf Danmark til at vise større forståelse for de irakiske asylansøgere situation. Ligeledes udtrykte delegationen

bekymring over, at asylansøgerne bor i afsondrede lejre uden mulighed for at arbejde, og at de ikke føler sig som værdifulde medlemmer af det danske samfund. Delegationsmedlemmerne var af den overbevisning, at langt de fleste asylansøgere vil ønske at vende tilbage til Irak, når landet bliver i stand til at beskytte sine egne borgere. Det blev understreget, at Irak vil få brug for alle arbejdsdygtige irakere i forbindelse med landets genopbygning, men at de irakiske asylansøgere i de danske lejre kun vil kunne bidrage konstruktivt, hvis de får mulighed for at uddanne sig i Danmark og erhverve de kvalifikationer, der er brug for i genopbygningen af det irakiske samfund. Her udtrykte delegationen særlig bekymring for børnene og de unge, der mister værdifulde år i lejrene.

